

A-sak .Revisjon av liste over verneverdige bygg i Hurum, 1. gangs behandling

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Planutvalget	21.08.2018
	Oppvekstutvalget	21.08.2018
	Formannskapet	28.08.2018

Innstilling:

Formannskapet vedtar å legge *forslag til liste over verneverdige bygg i Hurum, datert 31.7.18*, ut på høring med høringsfrist 12.10.18.

Vedlegg:

- Forslag til liste over verneverdige bygg i Hurum, datert 31.7.2018.
- Oversikt over registreringer som foreslås gitt middels, lav eller ingen verneverdi, datert 31.7.18.

Sammendrag:

Liste over verneverdige bygg er et viktig verktøy i plan- og byggesaker. Det er avgjørende at den til enhver tid er oppdatert. Dagens liste er ikke oppdatert og foreslås derfor rullert.

Materialet som ligger til grunn for saken omfatter 844 registreringer. Det foreslås at omtrent 330 bygninger reduseres fra høy verneverdi til middels eller lav verneverdi, og at disse tas ut av vernelisten. Det vil innarbeides rutiner for oppdatering av ny liste ved fremtidige vedtak om endring.

Det foreslås:

- at *fredede bygninger (F)* og bygninger der *fredningssak pågår (FP)* synliggjøres i listen, 37 stk.
- å opprette en ny kategori for *svært høy verneverdi(S)*.
- at listeførte kirker, 3 stk, tas inn i listen.
- at bygninger med *høy verdi(H)* fra registreringsarbeidet ifbm. områderegulering for Rødtangen tas inn i listen, 19 stk.
- at ytterligere 22 bygninger som ikke er på dagens liste tas inn i listen etter ny verdivurdering
- at den totale listen (også kalt A-lista) reduseres fra ca 750 til 426 verneverdige bygninger med *svært høy og høy* verneverdi.

Bakgrunn:

Hurum kommune vedtok i 2006 Kommunedepan for kulturminner og –miljøer. Kommunedepanen inkluderer en liste over bygninger med høy verneverdi, kalt a-lista. Det har vist seg at flere av bygningene er verdivurdert for høyt. I forbindelse med rullering av kommunedelplan for kulturminner

og –miljøer (2013) ble det besluttet å gjennomgå verdivurderingene i vernelisten. Kommunedelplan for kulturminner og – miljøer ligger som hensynssoner i kommuneplanen. Buskerud fylkeskommune innvilget 9.10.2014 tilskudd på 100.000,- kroner til arbeidet med då rullere verneliste. Rulleringen er varslet i Røyken og Hurum avis og på kommunens hjemmeside. Eiere av verneverdige bygg er varslet direkte pr brev i oktober 2014. Registratorene hadde med informasjonsark i felt.

Kommunen har befart bygningene i perioden 2014-2016. Bygningene er befart utvendig og det er tatt fotografier av eksteriøret for å kunne vurdere verneverdien. Verneverdien er vurdert ut fra et sett vernekriterier/enkeltkriterier og har resultert i en samlet verneverdi (svært høy, høy, middels eller lav verneverdi). Den nye verneverdien er gjennomgått i samarbeid med fagenhet for kulturminnevern i Buskerud fylkeskommune.

Arbeidet har tatt vesentlig mye lengre tid enn varslet ved oppstart. Dette har sammenheng med at antall bygg som måtte befares var flere enn først beregnet. Dette, sammen med lav bemanning på kulturkontoret, har bidratt til en betydelig utfordring med å få gjennomført prosjektet.

Totalt er det lagt inn 845 registreringer i den nye listen. Dette omfatter alle verdier, inkludert de som foreslås med lav og medium verdi. I saken er listen delt på 2 vedlegg; de med verneverdi og de uten. I materialet som plan- og bygningssaksbehandlere vil få, er alle bilder fra befaringene, samt alle registreringer inkludert middels og lav verdi tilgjengelig som bakgrunnsinformasjon ved senere saksbehandling. Listen er bygget opp med *byggningsnummeret* som identifikasjonsmarkør, da det antas at dette blir det mest stabile nummeret for fremtiden. Dagens adresse, gårds- og bruksnummer, og sefrak-id er også synliggjort. Vedlagt liste er sortert etter bygningens adresse.

I forslag til verneliste som legges frem til politisk behandling er registreringer med *Høy verdi*, *Svært Høy verdi*, *Fredet etter vedtak* og *Pågående fredning* lagt inn. Listen over bygninger som vurderes med lav og medium verneverdi synliggjør hvilke bygg som foreslås tatt av listen.

I Hurum er det 8 bygninger som er vedtaksfredet (F). Dette omfatter Hurum kirke, Filtvet fyrstasjon (4 stk), Jahren mellom, Holmsbu billedgalleri, og Selvig søndre – hovedbygningen, samt en dør på Holm gård. Riksantikvaren er ansvarlig myndighet for fredningssaker, disse bygningene er derfor ikke del av saken, men listes opp til allmennhetens og saksbehandleres informasjon.

På Engene i Sætre er det en pågående fredningsprosess. Bygg som foreslås fredet er tatt inn i liste med verdien FP, for «*Fredningssak pågående*». Verdiene for disse må justeres når endelig fredningsliste foreligger. Fredningssaken omfatter 29 bygninger. Riksantikvaren er ansvarlig myndighet for fredningssaker, disse bygningene er derfor ikke del av saken, men listes opp til allmennhetens og saksbehandleres informasjon.

I forbindelse med arbeidet med områderegulering for Rødtangen ble verneverdien på bygninger i området vurdert av Buskerud fylkeskommune i 2012. Buskerud fylkeskommunes høringsssvar til varsel om oppstart av igangsetting av områderegulering for del av Rødtangen, datert 24.5.12, legges til grunn ved forslag til ny verneliste for dette området, uten ny befaring. De bygninger som er gitt *høy verneverdi* i høringssvaret er foreslått tatt inn med hhv *høy* eller *svært høy verdi* i ny verneliste.

Det foreslås å gi 31 bygninger verdien «S», for *svært høy verdi*. Dette er en ny kategori som innebærer en forsterkning av vernet. De fleste bygningene som foreslås med *svært høy verdi* er allerede inne i vernelisten med *høy verdi*.

Enkelte bygninger, 10 stk, i kategorien «S» er ikke på dagens liste. Dette gjelder:

Tåkeklokka på Rødtangen,	Nebbaveien 3 (Bedehuset på Rødtangen),
Nebbaveien 50 (uthus og bolig),	Svendshaugen (ved Holmsbu billedgalleri),
Nebbaveien 6 (Finnmarkslagets feriehem),	og Hurums 3 listeførte kirker;
Nedre Jahrevei 31 (bolig/Villa Holme),	Kongsdelene, Holmsbu og Filtvet kirker.

Det foreslås å gi 396 bygninger verdien «*høy verneverdi*». Av disse er 361 allerede inne på listen.

På Rødtangen er det 16 bygningene som er vurdert med «*høy verdi*» og foreslås tatt inn på vernelisten:

Nebbavn 8 (uthus),	Holtnesveien 4 (bolig),
Breivikveien 1 (bolig),	Holtnesveien 2 (bolig),
Bryggeveien 1 b (uthus),	Rasmusbakken 3 (bolig og bryggerhus),
Presteveien 1 (bolig),	Holtnesveien 16 (bolig),
Presteveien 5 a (bolig),	Rasmusbakken 9 (bolig),
Presteveien 5 b (bolig),	Nebbaveien 48 (bolig), og
Presteveien 9 (bolig),	Nebbaveien 50 (2 stk uthus).

Det foreslås at ytterligere 18 bygninger som ikke er på dagens verneliste tas inn med *høy verdi*.

Dette gjelder:

Prestegårdsalleen 1 (kapellet ved Hurum kirke),	Bråtakroken 20 (bolig og uthus),
Kirkeveien 1 (kapellet ved Holmsbu kirke),	Nordstrandveien 18 (uthus),
Skoledalen 9 (tidl. lærerbolig),	Bugtegaten 14 (uthus),
Røedsjordet 2 (industribygning),	Bugtegaten 22 (uthus),
Vestre strandvei 77 (terpentinhus),	Mellomdammen 31 (grisehus),
Verpentangen 2 (utedo),	Mellomdammen 1 (bolig)
Storsandveien 103 (skjul/do),	Nedredammen 4 (Bryggerhus)
Fjordveien 32 (bolighus),	Tillaløkka 1 (Vinjestua og Laboratoriet)

Mellomdammen 1 (bolig) var inne på forrige liste, men er i mellomtiden tatt ut etter vedtak. Den er siden restaurert etter antikvariske prinsipper, og er nå vurdert å ha *høy verneverdi*. Bygningens miljøverdi, representativitet og autensitet bidrar til å trekke verneverdien opp. Det foreslås derfor å ta bygningen inn igjen på vernelista.

Det foreslås at listen legges ut på høring i tråd med plan- og bygningslovens bestemmelser.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen anbefaler at liste over verneverdige bygg i Hurum reduseres fra ca 750 til 426 bygninger. Dette vil bidra til enklere saksbehandling, da færre bygg til ha behov for dispensasjon ved byggesøknader, samtidig som det vil bli enklere å opprettholde verneverdi for de bygningene som blir stående på listen.

Rådmannen støtter at det innføres en ny kategori for «*svært høy verneverdi*».

Rådmannen anbefaler at bygninger med *høy verneverdi* fra registreringene i forbindelse med områderegulering for Rødtangen tas inn i listen.

Rådmannen støtter at bygninger som er fredet eller har pågående fredningssak synliggjøres i listen. Listen må oppdateres med endelig vedtak for fredningssaken for Engene når resultatet av denne foreligger.

Det er totalt 44 bygninger som foreslås tatt inn i listen med hhv. *svært høy* og *høy verneverdi*. Rådmannen støtter denne vurderingen.

Rådmannen anbefaler at *forslag til liste over verneverdige bygg i Hurum, datert 31.7.18*, legges ut på høring med frist 12.10.18.